ANKARA TİCARET BORSASI Basın Bürosu

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

11 Mart 2021 Perşembe

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

11 Mart 2021 Perşembe

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUNLAR

7282 Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7283 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7284 Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı ve Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7285 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7286 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Deniz Ekonomisi Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7287 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7288 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7289 Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7290 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lesoto Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7291 Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 9/7'nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7293 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7294 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7295 Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısında Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolüne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun 7296 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

TBMM KARARI

1280 Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

— Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

- Jandarma Genel Komutanlığı Personelinin Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği
- Genel Ürün Güvenliği Yönetmeliği
- Basın İlân Kurumu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

— Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2017/68 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/46 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2017/70 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/47 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2018/46 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/48 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2017/79 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/49 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2018/2 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/50 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2018/17 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/51 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2018/19 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/52 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2018/25 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/53 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2018/35 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/54 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2017/74 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/55 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2018/58 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/56 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2018/64 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/57 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2017/9 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/58 Sayılı Kararı

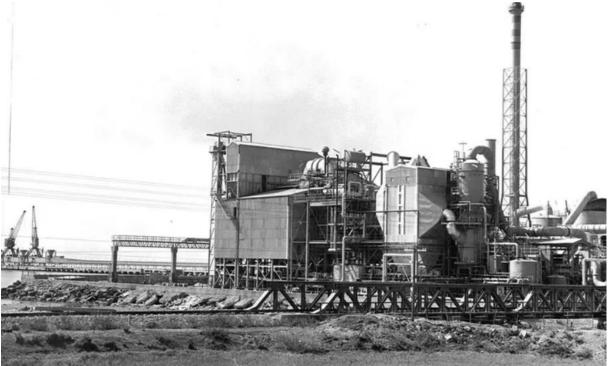
— Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2018/4 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/59 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2019/7 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/60 Sayılı Kararı

- Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2017/66 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/61 Sayılı Kararı — Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2017/71 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/62 Sayılı Kararı - Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2018/76 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/63 Sayılı Kararı — Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2019/70 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/64 Sayılı Kararı — Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2017/73 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/65 Sayılı Kararı - Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2017/77 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/66 Sayılı Kararı — Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2018/65 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/67 Sayılı Kararı — Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2018/21 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/68 Sayılı Kararı — Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2018/22 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/69 Sayılı Kararı — Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2018/33 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/70 Sayılı Kararı — Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2018/41 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/71 Sayılı Kararı - Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2017/85 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/72 Sayılı Kararı - Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2018/57 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/73 Sayılı Kararı — Anayasa Mahkemesinin 14/1/2021 Tarihli ve E: 2018/60 (Siyasi Parti Mali Denetimi), K: 2021/74 Sayılı Kararı

Türkiye'nin ilk kimyevi gübre fabrikası yeniden üretime geçiyor

GÜBRETAŞ Genel Müdürü İbrahim Yumaklı, Hatay'ın İskenderun ilçesinde bulunan Türkiye'nin ilk kimyevi gübre fabrikasının 2023 yılından itibaren Türk çiftçisi için yeniden üretime başlayacağını bildirdi.

GÜBRETAŞ'ın 1952 yılında Adnan Menderes'in girişimleri sonucu Bakanlar Kurulu kararıyla kurulduğunu söyleyen GÜBRETAŞ Genel Müdürü İbrahim Yumaklı, şirketin ilk tohumunun 1954'te İskenderun Sarıseki'de atıldığını, kentin GÜBRETAŞ açısından önemli olduğunu vurguladı.

25 Nisan 1954'te dönemin Cumhurbaşkanı Celal Bayar'ın katıldığı törenle açılan tesislerin o dönem 100 bin ton üretim kapasitesine sahip olduğunun altını çizen Yumaklı, yıllar içinde yapılan yeni tesis yatırımlarıyla GÜBRETAŞ'ın şu anki yıllık katı gübre üretim kapasitesinin ise 985 bin tona ulaştığını belirtti.

Geçen süreçte Türkiye'de 2 farklı şehirde üretim tesisleri, 5 farklı lojistik merkezi, 2 liman, 8 bölge müdürlüğü, 4 laboratuvar ve Ar-Ge merkezinin kurulduğunu dile getiren Yumaklı, "GÜBRETAŞ, büyük bir çınara dönüştü. Çalışmalarını, Türkiye'de sektöründe lider, tüketilen gübre ve besleme ürünlerinin üçte birini sağlayan, üreten ve bunu yılın 12 ayı bütün çiftçilerimizin hizmetine sunan bir kurum olarak devam ettiriyor." dedi.

Kompoze gübre üretim kapasitesini yüzde 25 artıracak

Her zaman kazandıklarını yeni yatırımlara dönüştüren bir politikaya sahip olduklarını belirten Yumaklı, süreçte çeşitli liman genişletme projeleri ile modern depolama tesislerinin yapıldığını aktardı. İlk GÜBRETAŞ tohumunun atıldığı ve geliştiği yerde yeni yatırımlar için çeşitli girişimlerle planlamalar yaptıklarını vurgulayan Yumaklı, şöyle konuştu: "Çiftçilerimizin gerekli ürüne daha çabuk ve uygun koşullarla ulaşmasını sağlamak için, 2007'den beri herhangi bir üretim faaliyeti yapılmayan ve liman hizmeti veren İskenderun'daki NPK üretim tesislerini yeniden devreye geçirmek üzere projelerimizi tamamladık. 200 bin tonluk bu yeni NPK tesisi yatırımı sayesinde mevcut kompoze gübre üretim kapasitemizi yüzde 25 artırmış olacağız. Allah nasip ederse 2023 yılının ilk başlarında bu tesisi de biz Türk tarımının hizmetine sunmuş olacağız."

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'dan Türkiye için "yeşil ekonomi ile dönüşüm" önerisi

AB'nin mevcut üretim kapasitesini yeni düşük karbonlu teknolojilerle yenilemeye çalıştığını belirten TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, "Türkiye'nin de benzer bir hamle yapması gerekiyor. Bence yeşil anlaşma ve yeşil ekonomi hakkında konuşmanın zamanı geldi. Bunu Türkiye'nin ekonomik büyümesi ve dönüşümü için yeni bir model olarak görüyoruz." dedi.

EUROCHAMBRES Türkiye-AB İş Diyaloğunun (TEBD) video konferans yöntemiyle düzenlediği Türkiye-AB Yüksek Düzeyli Ekonomik Diyaloğu etkinliğinde konuşan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı, Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (EUROCHAMBRES) Başkan Yardımcısı Rifat Hisarcıklıoğlu, yapılan iş birliğinden duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Türkiye ve AB'nin ortak ve müttefik olduğunu vurgulayan Hisarcıklıoğlu, "Hem Türkiye hem de AB ekonomik entegrasyonda çok şey başardı. İş dünyası olarak, uzun süredir devam eden ortaklığımıza daha fazla konu eklemek bizim görevimizdir." diye konuştu.

Hisarcıklıoğlu, geçmişte AB ile Gümrük Birliği'nin Türkiye'yi Güney Doğu Asya rekabetinden koruduğunu, istihdam sağlamasına ve büyümesine yardımcı olduğunu söyledi. AB ile yakın ekonomik temasların Türkiye'yi dinamik, endüstriyel, işleyen bir pazar ekonomisine dönüştürdüğüne işaret eden Hisarcıklıoğlu, Türkiye ihracatının yaklaşık yüzde 50'sinin AB'ye gittiğini ve Birliğin Türkiye'ye doğrudan dış yatırımdaki payının yüzde 62 olduğunu bildirdi.

"Bir dönüşüm gündemine ihtiyacımız var"

AB'nin mevcut üretim kapasitesini yeni düşük karbonlu teknolojilerle yenilemeye çalıştığına dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, "Türkiye'nin de benzer bir hamle yapması gerekiyor. Bence yeşil anlaşma ve yeşil ekonomi hakkında konuşmanın zamanı geldi. Bunu Türkiye'nin ekonomik büyümesi ve dönüşümü için yeni bir model olarak görüyoruz." dedi.

İkili ticaret ve doğrudan yatırımların yanı sıra Avrupa değer zincirlerinin de Türkiye'den geçtiğini belirten Hisarcıklıoğlu, şunları kaydetti: "Bu nedenle AB Yeşil Mutabakatı'na uygun bir dönüşüm gündemine ihtiyacımız var. Bu pahalı bir süreç. AB'nin bu süreci desteklemek için mali yardım sağlamasının yararlı olacağına inanıyoruz. AB de bu adımdan yararlanacaktır. Yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını sonrası dünyada halihazırda Türkiye'de faaliyet gösteren Avrupa değer zincirleri ya da potansiyel olanlar, Türkiye'de yeşil bir dönüşüm programı görmek isteyeceklerdir."

Yeşil dönüşümün boyutlarına dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, "<u>Enerji</u> geçişi ve verimliliği, dijital dönüşüm ve AB'nin Yeşil Mutabakatı ile birlikte çalışan akıllı, sürdürülebilir şehirler de dahil olmak üzere bir yeşil dönüşüm programı şart görünüyor. Türkiye'nin ekonomik ve sosyal dönüşümünün devamı genel olarak Avrupa güvenliği ve özellikle enerji güvenliği açısından iyidir." ifadelerini kullandı. Karşılıklı yarar sağlayan bir yeşil dönüşüm gündeminin AB ile Türkiye arasında yeni bir olumlu gündem maddesi olarak göründüğünü dile getiren Hisarcıklıoğlu, COVID-19'un AB ile Türkiye arasında olumlu bir gündem için yeni umutlar ortaya çıkardığını vurguladı.

'Torba teklif' TBMM'de kabul edildi

Ekonomiye ilişkin düzenlemeler içeren "torba kanun teklifi" TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilerek yasalaştı

TBMM Genel Kurulunda mobil telefon kapsama alanının ve internet hizmeti altyapılarının yaygınlaştırılmasının teşvik edilmesi, nakil sırasında yakalanan küpesiz buzağı, kuzu ve oğlaklar ile gebe hayvanların kesime sevk edilmesi uygulamasına son verilmesi, Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı'nda alan kılavuzlarının görev yapmaya devam edebilmeleri, TCDD ve TCDD Taşımacılık AŞ'nin bütçelerinin Hazine tarafından desteklenmesine devam edilmesi ile ilgili düzenlemeleri de içeren Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi kabul edilerek yasalaştı.

Kabul edilen yasaya göre, Seyhan Nehri'nde 1949 ile 1951 yıllarında yaşanan taşkınlar nedeniyle binalarını boşaltmak durumunda kalanlara, üzerinde bina yapmak üzere DSİ tarafından tahsis edilen arazilerin mülkiyetinin rayiç bedeli üzerinden doğrudan satışını yapmaya arazi maliki idare yetkili olacak.

Doğrudan satış talep eden kişiler, düzenlemenin yürürlüğe girmesinin ardından 6 ay içinde valiliğe müracaat edecek. Müracaat süresinin sonunda tüm başvuranların hak sahipliği, ilgili valilik bünyesinde oluşturulacak komisyon tarafından değerlendirilecek ve hak sahiplik durumları tespit edilecek. Tespit sonuçları başvuranlara tebliğ edilecek.

15 Mart 2020'den sonra ihalesi yapılmış ancak uygulama sözleşmesi imzalanmamış yap-işlet-devret projelerine ilişkin özel bütçeli kuruluşun yanında Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı da borç üstlenim anlaşmasında taraf olabilecek.

Akşehir Gölü'nün Konya Akşehir ve Tuzlukçu ilçelerinde yer alan kıyı kesiminde, 1970'li yıllardan itibaren yapılan kadastro çalışmalarıyla şahıslara ait mülkiyetler ile kadastro harici bırakılmasına karar verilen yerlere ilişkin düzenleme yapılacak. Bu kapsamda 4 Ocak 2019 tarihli kıyı kenar çizgisi dikkate alınarak söz konusu taşınmaz maliklerinin mülkiyet sorunları çözümlenecek.

Mobil telefon kapsama alanının ve internet hizmeti altyapılarının yaygınlaştırılmasını teşvik edecek düzenlemeler yapılacak.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının bütçesinde yer alan ilgili ödeneklerin, evrensel hizmet ödemelerinin yapılabilmesini teminen yıl içinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu bütçesine aktarılabilmesine imkan sağlanacak.

Bu kapsamda, uluslararası örneklere uygun şekilde, evrensel hizmet yükümlüsünün belirlenmesine yönelik yöntemlerin çeşitlendirilmesi, evrensel hizmet yükümlüsünün birden fazla işletmeci arasından belirlendiği hallerde net maliyet hesabına esas teşkil edecek yöntemin tanımlanması, evrensel hizmet yükümlülerine evrensel hizmet işine ilişkin bedelin yüzde 30'una kadar avans ödenebilmesi ve ortalama 18 ayı bulan ödeme periyotlarının kısaltabilmesine imkan tanınması amaçlanıyor.

Ayrıca evrensel hizmet kapsamında yürütülecek projelerde, zorunlu hallerde altyapı kurulumu gerektiren işlerde evrensel hizmet yükümlüsü olma şartı aranmayabilecek.

Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nda yapılan değişiklikle, "hayvan sağlığı, hayvan refahı ve zootekni ile ilgili yaptırımlar" yeniden düzenleniyor.

Düzenlemeyle, işletme başına uygulanan idari para cezalarının hayvan başına uygulanması amaçlanıyor.

Bu kapsamda, Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen esaslara uygun olarak hayvanlarını tanımlatmayan, hayvanlarını kayıt altına aldırmayan ve gerekli bildirimlerde bulunmayan hayvan sahiplerine, sığır cinsi hayvanlar için hayvan başına 50 lira, koyun ve keçi türü hayvanlar için hayvan başına 5 lira, diğer hayvan türleri için hayvan başına 50 lira, işletmelerini kayıt altına aldırmayan ve kayıt tutmayan hayvan sahiplerine ise işletme başına 200 lira idari para cezası verilecek.

Tanımlattırılmamış sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçiler, nakil sırasında yakalanmaları halinde gebe hayvanlar, 6 aylıktan küçük koyun ve keçiler ile bir yaşından küçük sığır cinsi hayvanlar hariç olmak üzere tüm masrafları sahibi tarafından karşılanarak en yakın kesimhanede kestirilecek ve sahibine teslim edilecek.

Tanımlattırılmamış gebe hayvanlar, 6 aylıktan küçük koyun ve keçiler ile bir yaşından küçük sığır cinsi hayvanlar nakil esnasında yakalanmaları durumunda

kestirilmeyecek, sahibinin bilgisi dahilinde karantina altına alınacak. Karantinayla ilgili konular, Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenecek.

TCDD'nin bazı yatırımlarının finansmanının, işletme bütçesinde yer alan finansman açıklarının ve TCDD Taşımacılık AŞ'ye yapılan sermaye transferi nedeniyle doğan açıklarının sermayesine mahsuben Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından desteklenmesi süresi 2023 yılı sonuna kadar uzatılacak. Bu süreyi 10 yıla kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkili olacak.

Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı'nda alan kılavuzlarının görev yapmaya devam edebilmelerine yönelik düzenleme yapılacak. Bu kapsamda kanuna "alan kılavuzu" tanımı eklenecek.

Alan kılavuzu, "Tarihi Alan Başkanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre başkanlıkça düzenlenen kurs ve sınav sonucunda başarılı olan ve yetkilendirilen, ziyaretçilere Tarihi Alan ve Çanakkale Savaşları ile ilgili bilgi veren kişi"yi ifade edecek.

Goldman Sachs, TCMB'den faiz artışı bekliyor

TCMB'nin bu ayki PPK toplantısında faiz artırımı bekleyenler arasına Goldman Sachs da katıldı.

Merkez Bankası'nın 18 Mart'ta yapacağı PPK toplantısından faiz artırımı kararı çıkacağını bekleyen uluslararası yatırım bankaları kervanına Goldman Sachs da katıldı.

Eylül-Aralık döneminde toplam 875 baz puan artırım yaparak politika faizini yüzde 17'ye getiren TCMB'nin Ocak ve Şubat aylarında ise faizi sabit tuttuğunu hatırlatan Goldman Sachs, "Ocak ve Şubat PPK toplantıları sonrasında, Türk Lirası üzerinde piyasa baskısının artması halinde risklerin daha fazla faiz artırımına doğru kayacağını ifade etmiştik. Uzun vadeli ABD getirilerinde yükseliş ve Türkiye'nin TÜFE verisinde yukarı yönlü sürpriz ile birlikte, şimdi bu risklerin gerçekleştiğini düşünüyoruz" dedi.

Zayıf bir Türk Lirası'nın da hali hazırda yüksek olan TCMB'nin yüzde 9,4 olan yıl sonu enflasyon projeksiyonuna yönelik yukarı yönül risklere eklendiğini belirten Goldman Sachs, TCMB'nin de açıklamalarında ihtiyaç olması halinde politikanın daha da sıkılaştırılacağını ifade etmesi ile birlikte piyasanın bir faiz artırımını fiyatlamaya başladığına dikkat çekti.

"Piyasa beklentilerini yerine getirmemek daha fazla piyasa oynaklığı riski getirir" değerlendirmesini de yapan Goldman Sachs, TCMB'den 18 Mart'taki Para Politikası Kurulu toplantdısında 100 baz puan faiz artırımı beklediklerini vurguladı. Goldman Sachs, eflasyon konusundaki görüşleri çerçevesinde TCMB'nin para politikasını gevşetmeye ancak 2021 dördüncü çeyrekte, 50 baz puan ile başlayabileceğini tahmin etmeye devam ettiklerini de belirtti.

TCMB'nin 2022'nin her çeyreğinde yapacağı faiz indirimine yönelik tahminini 50 baz puandan 75 baz puana çıkaran Goldman Sachs, 2022 sonu için politika faizi tahminin yüzde 14,5 olarak devam ettirdiklerini de vurguladı. Goldman Sachs, 2023 ilk çeyrekte ise politika faizinin yüzde 14.0'a düşmesini bekliyor.

Erdoğan'dan Akkuyu açıklaması: Emniyetten taviz vermiyoruz

Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Rusya lideri Putin, Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin temel atma törenine katıldı. Santralin güvenlik önlemleriyle ilgili konuşan Erdoğan "Her aşaması dikkat ve mükemmel planlama istiyor. Biz de her türlü önem alıyor, emniyetten taviz vermiyoruz. 550 parçadan oluşan santrali güvenlik sistemleriyle donatıyoruz" dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin 3. ünitesinin temel atma törenine katıldı. Güvenlikle ilgili konuşan Erdoğan her türlü önlemin alındığını vurguladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıklamaları şöyle:

"Rusya Devlet Başkanı Putin'e temel atma törenimize katıldığı için teşekkür ediyorum. Bugün Türkiye'mize yeni eseri kazandırmanın haklı gururunu yaşıyoruz. Temelini 3 yıl önce Putin'le attığımız Akkuyu'nun 3. reaktörünün inşasına başlıyoruz. Önümüzdeki yıl dördüncünün temelini atacağız. Koronavirüs salgının yıkıcı etkilerine rağmen ekonomimiz büyümeye devam ediyor. Bu sene büyümemizin daha yüksek olacağına inanıyoruz. Enerjiye yapılan yatırım geleceğe yapılan yatırımdır diyerek çeşitlendirmeye çalışıyoruz. Yenilenebilir enerjiye büyük önem veriyoruz. Yüzde 63,7 seviyesine ulaştı. Karadeniz'deki keşfimiz bağımsız enerji güçlü Türkiye noktasında en önemli adımlardan biri oldu.

"4 BİN KİŞİLİK İSTİHDAM SAĞLAYACAK"

Nükleer santral birçok yan sektöre katkı yapacaktır. 16 bin, üretim döneminde ise 4 bin kişilik istihdam sağlayacak. Öğrencilerimizden 186'sı zorunlu eğitimlerini tamamladı ve ülkesine döndü. Nükleer Güç Santralimizin tüm süreçlerinde bu öğrencilerimiz görev alacak. Milli enerji seferberliğimiz yeni neferler kazanacak. 4 reaktörden oluşacak bu santralde gece gündür çalışacağız. Türkiye'yi nükleer enerji sahibi ülkeler ligine katacağız. Yıllık 35 milyar kw saat elektrik üreterek ihtiyacımızın yüzde 10'unu karşılayacak. Her aşaması dikkat ve mükemmel planlama istiyor. Biz de her türlü önem alıyor, emniyetten taviz vermiyoruz. 550 parçadan oluşan santrali güvenlik sistemleriyle donatıyoruz.

Sayın Putin'le aynı güçlü iradeyi paylaşıyoruz. Sadece ikili ilişkilerde değil bölgesel barış için kilit rol oynuyor. Libya'dan Suriye'ye kadar Türk Rus diyaloğunu sahada görme fırsatı gördük. Koronavirüs sebebiyle yatırımlar ve dış ticarette yaşadığımız ivme kaybını bu yıl telafi edeceğiz. Bu tesis için gösterilen gayrette başta Putin olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ediyorum."

"2 ÜLKE ARASINDAKİ DOSTLUĞU PEKİŞTİRECEKTİR"

Rusya Federasyonu Devlet Başkanı Vladimir Putin açılış töreninde, "Yeni bir dönem başlıyor. 4 ünite kurulacak. Personelin sağlık güvenliği için tedbirler alınıyor. Biz zamanlamayı tutturmaya önem veriyoruz. enerji güvenliğine ciddi katkılar sağlayacak. Ucuz ve temiz elektriğe erişim sağlayacak. Nükleer enerji sektörünü yaratıyoruz. Sanayi potansiyelini güçlendirecek. Sahadaki personel sayısı 8 bine çıktı. Çoğunluğu Türk vatandaşı. 100'ü aşkın Türk öğrenci eğitim görüyor. Mezun sayısı 200 kişiyi aşacak gibi görünüyor. Türk nükleer sanayi için yeterli kadro yetiştirmiş olacağız. En sıkı güvenlik tedbirlerine uymaktayız. Çevre dostu olması için elimizden geleni yapıyoruz. Rus tarafı müteahhitlik çalışmalarında Türk şirketlerinden de yararlanıyor. Bir kez daha tüm katılımcılar için projenin ne kadar cazip olduğunu gösteriyor. Ben Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan'a tekliflerinden dolayı şükranlarımı bildirmek istiyorum. Öncü projenin başarılı hayata geçirilmesi 2 ülke arasındaki dostluğu pekiştirecektir" dedi.

Akşener'den çirkin kampanyaya sert tepki: Allah'ım bunların ne kadar iğrenç olduğunu gösterdin

Meclis'te konuşan Akşener, sosyal medya üzerinden hakkında başlatılan çirkin kampanyaya tepki göstererek, "Allah'ım sen ne büyüksün. Kereste gibi yaşam formlarına, erkek demeye midem kalkıyor. Onların yüzünün iğrenç olduğunu, her birinin ne kadar korkak olduğunu göstermeye beni vesile kıldın" dedi.

İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener, Meclis Grup Toplantısı'nda konuştu.

Sosyal medya üzerinden hakkında başlatılan çirkin kampanyaya çok sert tepki gösteren Akşener, "Allah'ım sen ne büyüksün. Beni vesile kılıyorsun. Kereste gibi yaşam formlarına, erkek demeye midem kalkıyor. Onların yüzünün iğrenç olduğunu, her birinin ne kadar korkak olduğunu göstermeye beni vesile kıldın. Sana şükürler olsun Allah'ım. Bu yaşam formlarının eşlerinin suratına nasıl baktığını merak ediyorum" ifadelerini kullandı.

"Vatandaş da piyasalar da artık bu iktidara güvenmiyor. Çünkü artık herkes biliyor ki, Sayın Erdoğan ve ortakları hiçbir adımı millet ve memleket için atmıyor. Her adımda siyasi bir hesapları var" diyen Akşener, Türkiye ile Mısır arasındaki yakınlaşmaya da dikkat çekti: Hayırdır Sayın Erdoğan, Rabia'yı öksüz mü bırakıyorsun? Irak Kürt Bölgesel Yönetimi'nin Papa adına bastırdığı pula da tepki gösteren Akşener "Küçük ortak da artık o pulla İmralı'daki arkadaşına mektup gönderir herhalde" ifadesini kullandı.

Meclis TV ile TRT'ye de sitem eden Akşener "Her hafta olduğu gibi, bu haftada milletin kürsünde sözü, gerçek sahibine, milletimize bırakacağız. Milletin sesinden korkan Meclis televizyonu ve TRT yayını kesmeye hazırsa... Başlıyoruz" yorumunda bulundu.

Akşener'in açıklamaları şöyle:

"Özellikle uluslararası ilişkilerde, şahsi dostluklarınızı değil, devletler arası ilişkiyi esas alın. Devlet başkanları ile dostluk elbette önemlidir. Ama iki ülke arasındaki ilişki, liyakatli diplomatlarla, devlet esaslı yürütülmelidir. Sayın Erdoğan ne yaptı? Tüm dış politikamızı, şahsi kankalıklarına endeksledi. Suriye ile ilişkiler bu zeminde yürüdü. Rusya'yla, ABD'yle, hatta bir dönem Almanya ve İtalya'yla ilişkiler, hep aynı kafayla yürütüldü.

Mısırla olan ilişkilerimiz de aynı zihniyetin kurbanı oldu. Mursi'ye 'kankam' dedi, Sisi'ye tavır aldı, büyükelçi çekti, iş dünyamızın, milyar dolarlık ticareti ve yatırımları, heba olup gitti. Doğu Akdeniz meselesindeki kilit rolü hesaba katılmadan, Mursi ile olan arkadaşlık her şeyin önüne geçti. Ve gelinen noktada, birçok Müslüman ülke gibi, Mısır da Doğu Akdeniz meselesinde, Yunanistan'dan yana saf tuttu. Kala kala elimizde ne kaldı? Dört parmakla yapılan Rabia işareti kaldı.

"RABİA'YI ÖKSÜZ MÜ BIRAKIYORSUN?"

Şimdi ben de, doğal olarak milletim adına, sizler adına soruyorum; Sayın Erdoğan; Bu konuları Bakan ve Sözcü'ne açtırarak, nabız mı yokluyorsun? Hayırdır Sayın Erdoğan; Rabia'yı öksüz mü bırakıyorsun? Bundan 5 yıl önce aynen şöyle demiştim; 'Rabia'yı, Esma'yı, Suud ve Katar'ın para sofralarında bırakıp geldiler' Yoksa tarih tekerrür mü ediyor Sayın Erdoğan. Rabia'yı bu kez de, Sisi'nin sofrasında mı bırakıyorsun?

"ÖNCE MİLLETİMİZDEN ÖZÜR DİLEYECEKSİN"

Devlet böyle yönetilmez. Kişisel ilişkilerinin ve kaprislerinin bedelini bu millete ödetemezsin. Zikzaklarının bedelini, Türkiye'ye ödetemezsin. Madem bu noktaya gelecektiniz, Türkiye'ye bunca kaybı niye yaşattınız? Hem diplomatik alanda, hem askeri alanda, hem de ticari anlamda, bunun hesabını kim verecek? **Öyle 'yeni sayfa açıyorum' diye, işin içinden sıyrılamazsın. Önce, bu başarısızlığın sorumluluğunu alacaksın. Önce çıkıp, milletimizden özür dileyeceksin.** Ancak ondan sonra, şayet milletimizin menfaatineyse, yeni sayfa açabilirsin."

"ÇİN'E SALLAMAYA KORKUYORLAR"

Aylardır, "Doğu Türkistan'daki Çin zulmüne, ne zaman ses çıkaracaksın?" diye sorduklarını belirten Akşener, "Hira Dağı kadar Müslüman'ım' diyen, gökyüzüne bakıp ıslık çalıyor. 'Tanrı Dağı kadar Türk'üm' diyen de masanın altına saklanıyor. Mısırlı Rabia'dan slogan üretenler, aynı parmakları Çin'e sallamaya korkuyorlar" diye konuştu.

Akşener, Çin yönetiminin, Kaşgar'daki camileri, ibadethaneleri, turizm tesisi olarak değerlendirme kararı aldığını, bu mekanları kafe ve restoranda dönüştürdüğünü söyledi. Çin yönetiminin, Müslüman Türklerin aile mahremiyetine el uzattığını vurgulayan Akşener, şöyle devam etti:

"NE ZAMAN İKİ ÇİFT LAF EDECEKSİN?"

"Sayın Erdoğan ve medyasının, 'Dolmabahçe Camisi'nde içki içtiler' fantezisi, dost gördükleri Çin'de gerçek oldu. Camiler bizim kutsalımızdır. Kutsal değerler, senin siyasi pozisyonuna göre unutacağımız veya hatırlayacağımız şeyler değildir. Yarınki Mehmet Akif Ersoy anmasına davet etmeyi biliyorsun ama İstiklal Şairi'miz ne yazmış diye merak edip de iki satır okumamışsın.

Çin'de kardeşlerimiz eziliyor Sayın Erdoğan, mabedimize, namahrem eli uzanıyor. Ne zaman iki çift laf edeceksin? Ne zaman, bir avuç doların hesabını, elinin tersiyle itip 'Mabedimin göğsüne uzanan eli sıkmam' diyeceksin? Haydi küçük ortak, Perinçek'in elinde esir, onu anladık. Koltuk uğruna, Türklük davasından caymış, onu da anladık. Peki bu eziklik, bu boynu büküklük, 5 bin yıllık Türk Devleti'nin Cumhurbaşkanı'na yakışıyor mu? Yazıklar olsun."

PKK İDDİALARINA CEVAP

Akşener, partisinin PKK ile iş birliği yaptığı yönündeki iddialara ise şöyle cevap verdi:

"Bunlarda ne utanma ne de sıkılma kalmış. Biliyorsunuz son dönemde yeni bir alışkanlıkları var. Neymiş, İYİ Parti, PKK ile iş birliği yapıyormuş. Kendine oy vermeyen vatandaşına 'terörist' deyip bela okuyacak kadar şirazesinden çıkan bu zihniyetin, bize de terörist demesini elbette yadırgamıyoruz. Bunların da zihniyeti böyle işte, ne yapalım? Son dönemde, hızla büyüdüğümüzü, milletimizin İYİ Parti'ye ilgisini gördükleri için, akıllarınca yalanla, iftirayla yolumuzu şaşırtacaklar. Sayın Erdoğan, sen o yollardan gelirken ben dönüyordum. Şimdiye kadar önümüze çıkardığın her engeli aştık, her yalanı yendik, her tuzağı bozduk. Bundan da bileğimizin gücü, alnımızın akıyla çıkarız."

BAHÇELİ'YE AĞIR SÖZLER

Papa'nın Irak'a yaptığı ziyarete değinen Akşener, Barzani yönetiminin Papa'nın ziyareti anısına bastırdığı pulu ve arkasındaki haritayı içeren tabloyu gösterdi.

Akşener, şunları kaydetti: "Ne var pulda? Papa'nın başının üzerinde bir harita. Sözüm ona Kürdistan haritası. Peki nereler var bu haritada? Irak'ın kuzeyinin dışında, Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu'nun bir bölümü. Hani yerel seçimlerde, Sayın Erdoğan vatandaşa 'İşte Kürdistan orada, Irak'ta, beğenmiyorsan defol git.' diyordu ya. Anlıyoruz ki Sayın Erdoğan'ın bir başka kankası Barzani'ye göre, Kürdistan orada değilmiş. Sayın Erdoğan'ın, Diyarbakır'da, başından konfeti temizlediği Barzani'ye göre Doğu ve Güneydoğu Anadolu da aslında Kürdistan'mış.

Cumhuriyet'in başkentinde, şerefine, göndere Kürdistan bayrağı çektikleri Barzani'ye göre Misakımilli'nin yarısı da aslında Kürdistan'mış. Şimdi, bu arkadaşlara göre terörist olan bizler, bu durumdan rahatsız olurken doğal olarak bu arkadaşların çok büyük tepki vermeleri gerekir, değil mi? Peki siz Sayın Erdoğan'dan bir tepki duydunuz mu? Peki siz, küçük ortaktan şöyle okkalı bir Twitter tabelası gördünüz mü? Hayır. İşte size iktidarın zikzaklarla dolu hazin hikayesi. **Siyasette zikzak, dış politikada zikzak, ekonomide zikzak, terörle mücadelede zikzak. Sayın Erdoğan, bu kafayla gidersen daha çok konfeti temizlersin. Küçük ortağın da artık o pulla, İmralı'daki arkadaşına mektup göndersin.**"

Hani Suudi Arabistan kardeşimizdi. Araplar bunu da yaptı

Türkiye'ye resmi olmayan boykot uygulayan Suudiler Türk mallarını 3 ay gümrüklerde beklettikten sonra geri göndermeye başladığı ortaya çıktı. Digicom Yönetim Kurulu Başkanı Sabri Yiğit Suudi Arabistan'dan petrokimya gibi hammadde ürünleri alıp üretim yaptıktan sonra ülkeye ihracat yapılamadığını belirtti.

İki ülke arasındaki ticarette son dönemde gündeme gelen sorunları Bloomberg HT'den Cemre Nur Karaca'ya değerlendiren Digicom Yönetim Kurulu Başkanı Sabri Yiğit, Suudi Arabistan boykotunun uluslararası ticarete aykırı olduğunu söyledi.

Yiğit "Ürünlerimiz depolarda 3 ay bekledikten sonra konteynerlerimizi geri gönderiyorlar. Bizim 6 konteynerimiz var. Türkiye'ye geri döndürülen toplam Türk konteyneri sayısı 120 civarında. Bunlar arasında raf ömrü sınırlı olan ürünler var. Örneğin 16 ay kadar raf ömrü var ama gümrükte beklemeleriyle birlikte 6 ay kaybediyoruz. Dolayısıyla ürünlerimiz kullanılamaz hale geliyor." diye konuştu.

Suudilerin fiili olarak mevzuatları ihlal ettiğini belirten Yiğit, **"Umuyoruz ki iki ülke** arasındaki diplomasi süreçleri çabucak iyileştirilir." dedi.

"SUUDİLERDEN HAMMADDE ALIP ÜRÜN İHRACI YAPAMAMIZ TRAJİKOMİK" Suudi Arabistan'dan petrokimya gibi hammadde ürünleri alıp üretim yaptıktan sonra ülkeye ihracat yapılamadığına dikkat çeken Sabri Yiğit, "Buradaki trajikomik bir olay. Türkiye'deki petro-kimya ürünlerinin hammaddesinin büyük çoğunluğu Suudi Arabistan'dan geliyor. Yani biz hammaddemizi Suudilerden alıyoruz onların ihracatı artıyor. Ama buradan ihracat yapmak için ürün yolluyoruz geri gönderiyorlar. Bu durum gerçekten bizleri düşündürüyor" ifadelerini kullandı.

"HER ANLAMDA ZARAR UĞRADIK"

Arabistan pazarında büyük kayıpları olduğunu söyleyen Sabri Yiğit, "**Şuan** gözükmeyen bir ambargo var. Bu durum her taraftan bize zarar veriyor rafta olamıyorsunuz, pazarda olamıyorsunuz... Bu güne kadar pazarda olmak için yaptığınız tanıtım maliyetlerinin hepsi yok oluyor. Sadece ihracat ve konteynır bedeli değil, zararımız bundan çok daha fazla. Raftan indirilmek çok büyük bir kayıp." dedi.

İşsizlikte gerçek oranlar nihayet su yüzüne çıkıyor

Alaattin AKTAŞ 11 Mart 2021 Perşembe

✓ TÜİK işsizlik hesaplamasını aylık baza çekti, klasik işsizlik oranlarına da yenileri eklendi. Ne var ki TÜİK daha yüksek sonuç veren oranlara "işsizlik" demek yerine başka tanımlar getirmeyi tercih ediyor.

✓ TÜİK'in "atıl işgücü" diye nitelediği, ancak geniş tanımlı işsizliğe yakın bir içeriğe sahip oran yüzde 30.2 düzeyinde. Resmen kabul edilmese de işsizliğin bu düzeylere çıktığı ortada.

1 Ocak 2005 Türkiye ekonomisi için önemli bir tarih. O gün, Türk Lirası'ndan altı sıfır atıldı. Aradan tam on altı yıl geçti. Bazı vatandaşlar hala o bol sıfırlı parayla konuşmaktan kurtulamadı. Ama benim gibi algı yeteneği kısıtlı olanlar artık milyarla alınan maaşları da, katrilyonla yapılan yatırımları da kafalarında canlandırmakta zorluk çekiyor. Bu konuda en usta olanlarımız ise kuşkusuz politikacılar. Bir sayıyı küçük söylemek mi istiyorlar; gelsin sıfırı atılmış TL! Yok tersini yapmak istiyorlar, sayıyı büyütmek çabasındalar mı, o zaman da gelsin bol sıfırlı eski TL!

Şimdi isteyenin istediği gibi kullanabileceği yeni bir veri setimiz oldu. İşsizlik oranları... Kimin hangi oranı kullanmayı tercih edeceği de tabii ki çok açık. İktidar en düşük oranı doğru kabul edip diğerlerini görmezden gelecek, muhalefet ise tersini yapıp en yüksek oranı ön plana çıkaracak.

Gerçi "işsizlik oranları" tanımlaması TÜİK'e değil, bize ait. TÜİK, yalnızca klasik oranı işsizlik oranı olarak sayıyor. Diğerlerine "işsizlik oranı" denilmiyor, başka tanımlar tercih ediliyor. Belki de resmi verilere, resmi kayıtlara böylesine yüksek işsizlik oranları girsin istenmiyordur, kim bilir...

Ama güneş balçıkla sıvanmıyor

Önce yapılan temel değişikliğe değinelim. Geçen yıl defalarca yazmıştık ve TÜİK nihayet işgücü istatistiklerini üçer ayın ortalaması şeklinde değil, ay bazında hesaplamaya başladı. TÜİK bu değişikliği tabii ki biz yazdık diye değil, Uluslararası Çalışma Örgütü ve AB İstatistik Ofisi kararları doğrultusunda yaptı. Yeni uygulamaya da daha önce bildirilen tarihten erken geçildi ve ilk açıklama ocak ayı verileriyle ilgili olarak dün yapıldı.

TÜİK artık dört oran açıklıyor. Bunlardan ilki klasik işsizlik oranı ve bu oran ocakta yüzde 13.4 oldu.

İkinci oran, klasik işsiz sayısına "zamana bağlı eksik istihdam" da eklenerek bulunan işsizlik oranı. Bu da 20.9. Zamana bağlı eksik istihdam, "bir işi olan, ancak haftada fiili olarak kırk saatten az çalışmış ve mümkün olduğu takdirde daha fazla çalışma isteğinde bulunan" kişileri gösteriyor.

Geliyoruz üçüncü orana. İşsiz sayısına "potansiyel işgücü" ekleniyor ve hesaplama böyle yapılıyor. Bu oran yüzde 23.6 düzeyinde. TÜİK potansiyel işgücünü de şöyle tanımlıyor: "Ne istihdamda ne işsiz olan çalışma çağındaki kişilerden; iş arayan fakat kısa sürede işbaşı yapabilecek durumda olmayanlarla iş aramadığı halde çalışma isteği olan ve kısa sürede işbaşı yapabilecek durumda bulunan kişiler."

Ve dördüncü oran... İşsiz sayısına, zamana bağlı eksik istihdam ve potansiyel işgücü eklenerek bir sayıya ulaşılıyor ve hesaplama bu şekilde yapılıyor. Bulunan oran mı, ocak ayı için yüzde 30.2.

İşte TÜİK klasik işsizlik oranı olarak açıkladığının dışında kalanları işsizlik oranı diye nitelemeye yanaşmıyor.

Bizim tabloya döktüğümüz oranların mevsim etkisinden arındırılmamış oranlar olduğunu, TÜİK'in ise mevsim etkisinden arındırılmış oranların kullanılmasını tercih ettiğini de belirtelim.

	Eski yöntemle bulunan klasik işsizlik oranı	Yeni yöntemle hesaplanan oranlar			
		işsizlik oranı	bağlı eksik	işsizlik	Atıl işgücüyle işsizlik oranı
Ocak 20	13,8	14,1	16,7	20,1	22,5
Şubat	13,6	13,5	15,9	19,5	21,7
Mart	13,2	13,0	16,1	20,5	23,3
Nisan	12,8	12,8	17,7	23,0	27,3
Mayıs	12,9	12,6	18,4	23,7	28,7
Haziran	13,4	13,0	16,7	22,1	25,4
Temmuz	13,4	14,6	18,5	22,5	26,1
Ağustos	13,2	13,0	16,9	21,4	24,9
Eylül	12,7	12,4	15,6	20,8	23,7
Ekim	12,7	250255	17,0	21,5	25,3
Kasım	12,9	12,9		23,1	26,6
Aralık		13,0	18,3	24,4	29,0
Ocak 21		13,4	20,9	23,6	30,2

GERÇEK İŞSİZLİK ORANI YÜZDE 30.2'DİR

Eski hesaplama yönteminde klasik işsizlik oranı diye nitelediğimiz dar tanımlı oranı veren işsiz sayısına "iş aramayıp çalışmaya hazır olanları" ve "mevsimlik çalışanları" eklediğimizde ve işgücünü de buna göre revize ettiğimizde bulduğumuz oran yüzde 25 dolayına işaret ediyordu.

Şimdi TÜİK'in "işsiz sayısı+zamana bağlı eksik istihdam+potansiyel işgücü" toplamından yola çıkarak ve tabii ki paydayı oluşturan işgücünü de buna göre düzenleyerek bulduğu oran da yüzde 30.2'dir.

Her ne kadar TÜİK yüzde 30.2'ye işsizlik oranı demiyor ve "atıl işgücü oranı" demeyi tercih ediyorsa da...

Büyüme çıtası daha yükseğe hangi maliyetle çıkacak?

Şeref OĞUZ 11 Mart 2021 Perşembe

Küredeki salgın hastalık COVID- 19, bir yıldır ekonomilerin en büyük kâbusu oldu. Her şeye rağmen; Türkiye ekonomisi 2020 yılında %1,8 büyüdü; "Maske, mesafe, temizlik" sloganı adeta akıllara yeni virüs harcama paketi olarak işlendi. 2021 yılında finans ve sigorta faaliyetleri %21,4 iletişim faaliyetleri %13,7 arttı. Dayanıklı tüketim ve otomotivde satışlar yükseldi. Finansal piyasalara ilgi arttı. Borsaya 1 milyon yeni yatırımcı geldi.

2020'yi büyüme ile kapattık, 2021 büyüme beklentilerimiz ise arttı: OECD, Türkiye için bu yılki büyüme beklentisini %5,9'a revize etti. IMF, %6'ya yükseltti. Moody's tahmini %5,3'e çıkardı. Dünya Bankası büyüme beklentisi %4,5. Tahminlere bakıldığında; aşı ile birlikte hızlı bir büyüme ivmesi beklentileri güçlenmiş durumda.

Yüzde 1,8'lik büyümeyi yakalarken %17 faiz veriyoruz. Ekonomi yönetimi bu yıl %5,8 büyüme hedefliyor. Peki, ekonomi yönetiminin hedeflediği büyümeye çıkarken yüzde kaç faiz ödeyeceğiz? Merkez Bankası "%9,4 enflasyonla kapatabiliriz yılı" diyor. Faiz için beklenti %11. Yabancılar da %5-6'lık büyüme bekliyor.

Türkiye aşılamada sıçrama mı yaptı? Doğrudan sermayeyi çekecek reformları mı devreye soktu? Bilmediğimiz yeni iş birlikleri mi yaşandı? Hukuk reformu hayata mı geçti? Turizmdeki can çekişme durduruldu mu? Hava yolları mı açıldı? Kamuda tasarruf paketleri mi devreye girdi? Nasıl gerçekleştireceğiz?

EKONOMİDE ÜÇ ÇITAYI DENGELEMEK

Türkiye ekonomisi 2020 yılını %1,8 büyüme ile kapatırken, enflasyonu %14,60, faizi %17, işsizliği %12,9 oldu. Şimdi ilk çeyreğin son ayındayız; enflasyon, faiz, işsizlik artıyor. Türkiye'nin büyümeyi sağlarken bunun maliyetlerini; enflasyon, faiz ve işsizliği eş zamanlı düşürebilmesi dışarıdan içeriye para getirmesi, doğrudan yatırımları artırması ürettiklerini satabilmesine bağlı. Bunun için hukukta, tüketicide, yatırımda "güven" yükselen değer olmalı. Kredi notunu artıracak her ekonomik adım; Türkiye'nin hedeflediği ekonomik üçlü çıtayı dengeleyerek yükselmesini sağlar.

"Elektrik enerjisine ihtiyaç" ve "yenilebilir enerji"...

Ferit Barış PARLAK 11 Mart 2021 Perşembe

Elektrik üretiminden kaynaklanan sera gazı emisyonları hızla büyüyor...

Ve...

Kömür ve gaz kaynaklı enerji santralleri CO2 emisyonlarının yaklaşık yüzde 95'ini oluşturuyor... Düşük karbonlu nükleer enerji ile hidroelektrik ve diğer yenilenebilir kaynakların kullanımı ise emisyondaki artış hızını yavaşlatıyor...

Karbon ayak izi, küresel ısınma ve çevre ve hava kirliliği ile mücadele bilinci altında, fosil yakıtların kullanımından kaçınan, yenilebilir enerji kaynaklarına yönelen trend bugün artarak devam ediyor...

* * *

Örneğin Almanya...

2000 yılında yüzde 5 seviyesinde olan YE elektrik üretimi, bugün 211 TW kurulu gücü ile ürettiği 550 TWh elektriğin yüzde 46'sını ağırlıklı olarak rüzgar (62.000 MW) ve güneşten (51.000 MW) elde ediyor...

Ve...

2030'da bu oranı yüzde 65'e (Rüzgar 91.000MW, Güneş 100.000 MW) 2050'de ise yüzde 85'e ulaştırmayı hedefliyor...

Almanya'nın pandemiye rağmen, 2020'nin ilk 7 ayında 2 bin 800 MW güneş ve 800 MW rüzgar santralını devreye alması, bu alandaki kararlılığını gösteriyor...

* * *

Türkiye'de ise...

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın koyduğu Milli Enerji Hedefi'nde, enerji talebinin yüzde 100 milli ve yenilebilir kaynaklardan sağlanması hedefleniyor...

Bugün 100 bin MW'ye dayanan Türkiye kurulu gücünün, 2040 yıllarda talebin karşılanabilmesi için asgari 200 bin MW ulaşması gerekiyor...

Bu ek güçün de ağırlıklı olarak güneş, rüzgar, HES, Pompaj Depolamalı HES'ler (PHES) ve nükleer ile karşılanmasının, karbon ayak izini asgariye indirmenin tek yolu olarak görülüyor...

* * *

Ayrıca...

Elektrikli araçların petrol yakıtlı araçların yerini alacak olması;

Isınmada elektriğin yaygın olarak kullanılmaya başlanması;

Elektrik arzının güvenilir ve sürekli olarak sağlanması gibi elektrik talebini artıracak yeni tüketim alanları, enerji arzı güvenliğini de tehdit edecek...

* * *

Ve ayrıca...

Türkiye yıllık yaklaşık 33 bin TEP ham petrol ithalatı yapıyor...

Bugünkü varil fiyatından yaklaşık 14 milyar dolar ödüyor...

Ve yine bugün karayollarımızda 25.3 bin TEP petrol tüketiliyor...

Bunun karşılığı 300 milyar kWh elektrik enerjisine tekabül ediyor...

Bunu yenilebilir kaynaklardan karşılayabileceğimiz biliniyor...

Yani elektrikli araç kullanımına yönelik teşviklerin, ithalat faturamızı 10 milyar dolar düşüreceği, o paranın içeride katma değeri/ekonomik canlılığı/istihdamı/vergi gelirini artıracağı da biliniyor...

* * *

Milli ve yenilebilir enerji üretimi ile elektrik fiyatların asgariye çekilmesi:

Üretici/ihracatçının en önemli maliyet kalemini etkileyeceğinden, yurtdışında rekabetçi olmamızı sağlayacak...

Sanayicinin ayrıca kül, baca gazı, sıcak su gibi atık maliyetlerini de azaltacak...

Yurtiçinde ise enflasyonun düşüşünde katalizör olacaktır...

* * *

Geçtiğimiz 20 yılda enerji kurulu gücünün ikiye katlanması, bugün elektrik enerjisi arz eksikliğinin dolayısı ile elektrik kesintilerinin önünü kapadı...

Önümüzdeki yirmi yılda da aynı performansı göstermemiz gerekiyor...

Bu nedenle, bir enerji santral yatırımının hayata geçirilmesinin lisans, kamulaştırma, inşaat ve tedarik süreçleri dikkate alındığında üretim kaynağına bağlı olarak 3 ila 15 yıl sürdüğünü unutmamamız gerekiyor...

NOTLAR:

AB 2030 yılında sera gazı azaltma hedefini yüzde 32'den yüzde 55'e çıkarttı.

ABD Başkanı Biden göreve gelmesinden saatler sonra Paris Anlaşması'na tekrar katıldı.

IEA Başkanı Dr. Fatih Birol, "Dünyada birçok hükümet hedefler belirliyor. Emisyonları 2050 yılında sıfıra indirme taahhütlerinde bulunuyorlar. Birçok ülke şu anda kullandığımız normal araçların satışını yasakladı ve yakında başka ülkeler de bu yasakları açıklayacak. Bir diğer nokta dünyanın en büyük araba şirketleri, stratejilerinde artık elektrikli arabaya ağırlık veriyor. Yakın bir gelecekte satılan her 2 araçtan 1'i elektrikli olacaktır."

ABD eski Enerji Bakanı Moniz, "ABD karbonun sosyal maliyetini dikkate alarak tekrar karbon vergisini uygulamaya başladı. Lütfen emniyet kemerlerinizi takın, çünkü, elektrikli araç devrimi çok çok hızlı bir şekilde ilerleyecek."

Abdulkadir Selvi

HDP kapatılacak mı, dokunulmazlıklar ne olacak?

11 Mart 2021

AK Parti'nin en yetkili karar organı olan MYK'da HDP'nin kapatılması ve HDP milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması konusunun ele alınması bekleniyordu. Milletvekili dokunulmazlığı konusunda partiler karar alamıyor. Milletvekillerinin iradesine bırakılıyor. Ayrıca HDP'nin kapatılıp kapatılmama kararını Anayasa Mahkemesi verecek.

Tabii kapatma davası açılırsa. Bir dönemler Genelkurmay'da bu kararlar alınıyor, yargı uyguluyordu. Artık o devirler geride kaldı. Ancak süreç açısından iktidar partisinin bu yönde belirleyeceği eğilim önemli. O nedenle bütün gözler MYK toplantısına çevrilmişti. Ancak AK Parti MYK'da bu konu görüşülmemiş.

SOSYAL MEDYAYI MASAYA YATIRDILAR

Peki ne konuşulmuş?

Hürriyet'ten **Gizem Karakış**'ın haberinde vardı. Yapılan bir anket üzerinden sosyal medya konusu ele alınmış. **Berat Albayrak**, **Fahrettin Altun**, **Mahir Ünal** ve **Özlem Zengin** hakkında yürütülen linç kampanyası üzerinden sosyal medya konusu masaya yatırılmış. Bir de kongre hazırlıkları üzerinde durulmuş. Kongrede kullanılacak görseller izletilip, değerlendirmeler alınmış

HDP'NİN KAPATILMASI KONUSU

28

MYK toplantısında ele alınmamış ama Meclis'te konuştuğum AK Parti milletvekillerinin gündeminde iki konu vardı. Biri HDP'nin kapatılması konusu, diğeri ise HDP'lilerin dokunulmazlıkların kaldırılması.

HDP'nin kapatılmasına sıcak bakılmıyor. Hem AK Parti geçmişte kapatma davası ile muhatap olmuş bir parti olması, hem de ilke olarak parti kapatmanın doğru bulunmaması nedeniyle. HDP'ye gelene kadar HEP'ten başlayarak bu hareketin yedi partisi kapatıldı. Sonuç ne oldu? Bir mağduriyet görüntüsü oluştu. Kurulan her yeni parti daha güçlenerek geldi. Konuştuğum AK Partililer, siyasi tarihe parti kapatan bir parti olarak geçmek istemediklerini ifade ettiler. Türkiye'nin kaderini yargı kararları ile çizmenin doğru olmayacağını vurguladılar. Bunlar ilkeli tavırlar. Bir de işin siyasi sonucu var. AK Parti, HDP ile birlikte en çok Kürt oylarına sahip bir parti. 2023 seçimlerine giderken iki kesim çok etkili olacak.

1- 2023 seçimlerinde ilk kez oy kullanacak olan 7 milyon Z kuşağı seçmen.

2- Kürt oyları.

Parti kapatma hem Z kuşağı, hem Kürt seçmen tarafından tepkiyle karşılanacağı için doğru bir yol olarak görülmüyor.

Siyasetin de bir matematiği var.

Peki HDP için kapatılma davası açılır mı? Açılsa da parti kapatma yerine Hazine yardımının kesilmesi, PKK terör örgütüyle ilişkisi nedeniyle odak oluşturulmasına neden olan isimlerin milletvekilliğinin düşmesi gibi bir kararla sonuçlanabilir deniliyor.

Tabii doğru olanı insan hakları, özgürlükler ve ekonomide reformlara yönelmiş olan Türkiye'nin yeniden parti kapatmalarla anılmaması...

KİMLERİN DOKUNULMAZLIĞI KALDIRILACAK?

Dokunulmazlıkların kaldırılması konusunda bir yol haritası belirlenmiş değil. MHP ve AK Parti'nin kongrelerini tamamlamasından sonra gündeme alınması bekleniyor.

1- Toptancı bir yaklaşım yok.

29

2- 20 Mayıs 2016 tarihinde yapılan Anayasa değişikliği ile Meclis'e intikal eden dosyaların tamamında dokunulmazlıklar kaldırıldı. Şimdi böyle bir yöntem gündemde değil. Ayrıca doğru bulunmuyor. "Milletvekili dokunulmazlığı esastır" deniliyor. Peki ne olacak?

Şiddet, terör örgütüne üyelik, terör örgütünün propagandasını yapmak, terör örgütüne yardım ve yataklıkla ilgili dosyalar ele alınacak.

Bu dosyalar da;

1- Suç isnadı nedir, fezleke hangi mahkemeden intikal etti?2- Suçun ceza aralığı ne kadar?

diye tasnif edilecek.

Edindiğim izlenime göre Kobani fezlekesi olan HDP milletvekilleri başta olmak üzere bazı milletvekillerinin dokunulmazlığı kaldırılabilir. Ama ne DEP'lilerin dokunulmazlığının kaldırılmasında olduğu gibi, ne de Anayasa değişikliğe ile tüm dokunulmazlıkların kaldırılması gibi bir eğilim söz konusu değil.

"Toptan değil, suç türlerine göre karışık" deniliyor.

HDP'lilerle birlikte MHP'den istifa edip DP'ye geçen **Cemal Enginyurt**'un da ismi geçiyor.

BERAT ALBAYRAK VURGUSU

BERAT Albayrak'ın Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan ayrılmasından sonra Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, ilk olarak AK Parti İzmir İl Kongresi'nde ardından da iki hafta önceki AK Parti grubunda bu konuya değinmişti. **Erdoğan** dünkü AK Parti grubunda da tam 4 yerde **Berat Albayrak**'la ilgili konuya değindi.

'DÖNECEK' YORUMLARI

Ama ilginç olanı, **Berat Bey**'le ilgili bölüm **Erdoğan**'ın yazılı konuşmasında yoktu. Muhalefetin **Berat Albayrak**'la ilgili ithamları kanına dokunmuş olmalı ki, "**Yatıyorlar kalkıyorlar damat da damat. Damat kadar taş düşsün başınıza**" diye konuya girdi. **Berat Albayrak**'ın Enerji Bakanı olduğu dönemde yaptığı hizmetlerden övgüyle söz etti.

Erdoğan'ın konuşması Meclis kulislerinde, **Berat Albayrak**'a yeni görev verileceği şeklinde yorumlara neden oldu.

ERDOĞAN MHP KURULTAYINA KATILACAK MI?

DÜN Meclis kulisleri Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın MHP kurultayına katılacağı söylentileri ile çalkalanıyordu. Eğer **Erdoğan** 18 Mart'ta yapılacak olan MHP kurultayına katılırsa, MHP Lideri **Bahçeli**'nin de 24 Mart'ta yapılacak AK Parti kongresine katılacağı söyleniyordu.

Kulisleri dalgalandıran bu söylentiler akşam saatlerinde yalanlandı.

MHP kurultayına genel başkanvekili **Numan Kurtulmuş**, parti sözcüsü **Ömer Çelik**, genel başkan yardımcıları **Erkan Kandemir**, **Mehmet Özhaseki** ve Jülide Sarıeroğlu'dan oluşan kalabalık bir heyetle katılacağı öğrenildi.

Daha önce de Cumhurbaşkanı **Erdoğan'**ın MHP Genel Merkezi'ni ziyaret etmesi gündeme gelmişti.

Ancak bu da gerçekleşmemiş, iki lider Cumhurbaşkanlığı Külliyesi ve **Bahçel**i'nin konutunda görüşmeyi tercih etmişlerdi.

ERDOĞAN'IN KANDİL TEBRİKİ

CUMHURBAŞKANI Erdoğan'ın kandillerle ilgili bir hassasiyetini daha önce paylaşmıştım. "Kandilinizi tebrik ediyoruz" deyince, Meclis'in tavanında asılı avizeleri göstererek, "Kandil onlar. Ben o yüzden leyle-i kandilini demeyi tercih ediyorum" demişti. Erdoğan her şeyin aslına uygun olarak ifade edilmesine özen gösteriyor. O nedenle bu kez hazırlıklıydık. Dün Miraç Kandili'ydi. Cumhurbaşkanı Meclis'e gelince karşılıklı olarak tebrikleştik. Erdoğan, "Leyle-i Miracınız mübarek olsun" dedi.

İşsizlik sosyal probleme dönüştü Esfender KORKMAZ

11 Mart 2021

TÜİK tarafından açıklanan işsizlik oranı 2000 yılında yüzde 6 idi. 2009 krizinde yüzde 14'e çıktı. Sonrasında yüzde 12 yüzde 13 arasında değişiyor.

Geçen sene iş aramayan işsiz sayısı, açıklanan işsiz sayısından yüksek oldu. Söz gelimi 2020'nin Kasım ayında açıklanan işsiz sayısı 4 milyon, iş aramayıp çalışmaya hazır olanların sayısı ise 4,8 milyon idi. Fiili işsiz sayısı 8,8 milyon, filli işsizlik oranı da yüzde 21,6 idi. TÜİK, iş aramayan işsizler diyerek, işsizlik sorununu halının altına süpürdüğünü zannediyordu.

TÜİK **"Hanehalkı İşgücü Araştırması**"nda "2021 Ocak ayından itibaren, Avrupa Birliği (AB) ülkeleri ile eş zamanlı olarak; Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 19. Çalışma İstatistikçileri Konferansı (ICLS) kararlarına ve ilgili AB tüzüğüne uyum sağlamak amacıyla yeni düzenlemelere" geçtiğini açıkladı. Artık umudu kaybolan iş aramayan işsizleri göremeyeceğiz. Yerine eksik istihdam ve atıl iş gücü oranlarını göreceğiz.

Yeni düzenlemede, 4 hafta içinde aktif bir iş arama kanalı kullanmayanlar işsiz sayılmayacak. Ayrıca işten uzak kalıp, işe dönecek olanlar da istihdam kapsamında değerlendirilecek.

Bu iki standart da Türkiye'de işsizliği gizlemenin bir kılıfıdır. Zira iş gücü kurumları yetersizdir. Çoğu insan eş-dost vasıtasıyla iş arıyor. Ayrıca Covid nedeni ile işten çıkarma yasağı var. 17 Mart'tan itibaren iki ay uzatıldı. Bu işçiler nereye dönecek? Eğer bunları çalıştıran işletmeler devam etseydi, zaten izinli bırakmazdılar. İzinli olanların dönecekleri çoğu işletme iflas noktasında. Çoğu da kepenkleri kapattı. İşçilerin dönecekleri iş kalmadı. Yani şimdiden işsizler. Ama TÜİK bunları işsiz saymıyor.

TÜİK bültende yalnızca takvim etkisinden arındırılmış işsiz sayısını ve oranını açıkladı.

* Ocak ayında mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı yüzde 12,8 oldu. Ancak arındırılmamış işsizlik oranı ise 13,4 oldu.

* Mevsim etkisinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı yüzde 12,6, arındırılmamış işsizlik oranı yüzde 15,4 oldu.

* Mevsim etkilerinden arındırılmış genç nüfusta işsizlik oranı da yüzde 24,7 oldu.

* Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik (zaman serilerindeki farkı alınmış) oranı yüzde 19,17,

* İşsiz ve potansiyel iş gücünün bütünleşik oranı yüzde 22,5,

* Atıl iş gücü oranı yüzde 29,1 oldu.

Pandemi sonrası, üç kişiden bir kişi fiilen işsiz olacaktır. Bu kadar yüksek işsizlik sorunu en büyük sosyal problemdir. Siyasi iktidarın bugüne kadar istihdam politikası olmadı. İşsizliğin nedenleri araştırılmadı. Yerine TÜİK, Türkiye şartlarına uymayan standartlar getirerek, işsizliği saklamaya çalışıyor. Demokrasi ve hukukta AB standartlarını rafa kaldırdık. Şimdi bir hesap tekniği ile Avrupalı mı olacağız? Pandemi sonrası, işçi çıkarma yasağı kalkınca üç kişiden birisi işsizdir. İşsizlik aynı zamanda sosyal problemdir.

İşsiz kalanlar, özgüvenini kaybeder. Kendilerini toplumdan dışlanmış hisseder ve topluma uyum sağlayamazlar.

İşsiz kalanlar, yoksullaşırlar.

İşsiz kalanlar, topluma ve kurumlara karşı tepkilidir. İşsizlik artar ve uzarsa tehdide dönüşür.

İşsiz kalanlarda aile ilişkileri bozulur. Boşanmalar artar. İşsiz genç, her türlü ideolojik tuzağa düşmeye zorlanmış olur. Özetle **işsizlik, sosyal huzur ve beka için en büyük tehdittir.**

İktidar iş adamlarına **"birer işçi alsanız işsizlik çözülür"** diyecek kadar istihdam gerçeğinden uzaktır. Gerçekte de bugüne kadar iktidarın bir istihdam politikası olmadı.

İktidar; işsizlik verilerini gözden kaçıracak çabayı ve zamanı istihdam politikası için ayırsa topluma daha yararlı olur ve hem de akıllıca iş yapmış olur.

Ibrahim Kahveci **Umutsuzluk!**

Merkez Bankasının dövizleri satılmış, kasada bakiye eksiye düşmüş. Ya da Hazineden müteahhitlere verilen garanti 150 milyar doları aşmış.

İnanın bunlar temel sorunlarımızın yanında daha küçük kalır.

Ekonomide yaşadığımız tıkanma yanında toplumsal yaşantımızdaki geri gidiş çok daha büyük bir sorun.

Dün Yusuf Ziya Cömert çok önemli bir konuya değindi. "Kitapsız Üniversite" başlıklı yazısında "Hukuk fakültesi dekanlarından 4 tanesinin ilahiyatçı olması ilginç" diyor. " Türkiye'deki 20 hukuk fakültesinin dekanı hukukçu değil. Aralarında veteriner, kimya hocası, ziraatçı, tabip olanlar var" diye ekliyor.

Ve asıl noktayı şu şekilde anlatıyor: "İlmin ne önemi var? Kitabı, belgeyi ne yapacaksın? Sen slogan atabiliyorsan yeter. Profesör olursun."

Dışı parlatılan bir şeyin içini nasıl çürütürsünüz? Bunun en güzel örneği bizim eğitim sistemimiz olabilir.

Görüntüde üniversite sayısı ve üniversiteye giden öğrenci sayısı hızla artırılır ama bu eğitim aslında mesleksizlik eğitimidir.

Herkesi üniversiteli yapmak eski SSCB yöntemidir. Mesleki eğitimi bitirmek ve teknik kapasiteyi aşağı çekmek şirkette herkesi müdür yapmakla benzeştir.

Daha dün önümüze gelene "Eyyy..." diyerek "Siz yolunuza biz yolumuza" seslenirken, bugün haklı davalarımızda bile yapayalnız kalıyoruz.

Dış ülke temsilciliklerini diplomatlar yerine partinin eski elemanlarından doldurunca da dış politika çökebiliyor.

Kısaca içerden öyle bir çürüme yaşıyoruz ki, bunun yarınlara etkisini düşününce bile korkuyorum.

2015-2017 arası ekonomik kriz gelecek ve ben korkuyorum diye defalarca yazı yazdım. Hatta yaşanacak olanın bir krizden öte geniş bir buhran olacağını da belirterek önlem alınmasını istiyordum.

Ama bugün korkularım çok daha derin.

Keşke ekonomik kriz ve/veya buhran yaşasak ve sadece burada kalsa. Oysa bizler çok derin bir toplumsal çöküş içerisindeyiz. Ülke olarak büyüme rakamları yakalayacağız ve bazı büyümler görülecek. Ama temel çöküş mevcut ortamda derinleşerek sürecek.

Burada bir ana sorun ise durumu kavrayabilmedir.

Mesela kriz yazıları yazdığımız 2015-2017 arasında henüz ortada bir kriz esintisi bile yoktu. Ama işi bilenler krizin sert bir şekilde geldiğini görüyordu.

Bugün toplumda bakış açısı maalesef olay sonuçlandığında değerlendiriliyor.

Bu açıdan bakınca şu tablo bize bir şeyler anlatmalı: 18-34 yaş grubu 2003'te yüzde 58,5 mutlu ve buna karşılık 55-65+ yaş gurubu yüzde 58,7 ila birazcık daha fazla mutlu.

2020 yılında ise 18-34 yaş grubu mutluluk oranı yüzde 47,0'ye gerilerken 55-65+ yaş grubunda bu oran sadece 53,4'e geriliyor.

Ama işin en acı tarafı eğitim grubunda. Üniversite okuyanların mutluluk oranı tabiri caiz ise çökerken mesela bir okul bitirmemişlerin mutluluk oranı 2004 yılı ile aynı seviyede.

1991 seçimlerinde rahmetli Demirel'in müthiş seçim vaatlerini duyan rahmetli Adnan Kahveci çok sıkılmış. Yanına giden babama "Süleyman eyvah gitti ülkenin 10 yılı" diye dert yanmış. Millet olarak biz bu kayıp 10 yıl olduğunu 2001 krizinde anladık. Ama aslında 91 seçimleri (verilen vaatler) bize 10 yıl kaybedeceğimizi göstermişti.

Şimdi şunu bizler görebiliyor: Ülkemiz içeriden içeriye bir çöküş durumunda. Kurumlar çöküyor, kurallar işlemiyor, liyakatsiz kadrolarla devlet çarkları kilitleniyor.

Milletten toplanan para verimsiz harcanıyor, verilen taahhütler verimsiz...

Ama asıl verimsizlik genel toplumsal hayatımızda yaşanıyor. Pozitif bilimden kopuş, okumanın değersizleştirilmesi, taban sınıf ile yönetim hakimiyeti vs vs...

Kısaca korkuyorum. Hem de çok korkuyorum. Ekonomik krizden değil, toplumsal ve kurumsal çöküşten korkuyorum.

Yarınlara yönelik umutların çöktüğü bir ülkede gençlere ne diyeceğimizi hiç bilmiyorum. Evlatlarımızı kendi bağnazlığımıza hapsediyoruz ya, en fazla buna üzülüyorum.

Umarım yanılırım ve umarım kendimizi bir an önce toparlarız.

11 Mart 2021, Perşembe BAŞYAZIMEHMET BARLAS Cumhurbaşkanı'nın eleştirilere sinirlenmesi de, eleştirilerin artması da doğaldır...

AK Parti'nin dünkü grup toplantısında Cumhurbaşkanı Erdoğan yine içini döktü. Mesela, **Berat Albayrak'**ın adını kullanarak sözde eleştiri yaptıklarını zannedenlere şöyle dedi:

"Tutturmuşlar 'Şu kadar para' nerede? O kadar para hepsi bu milletin hazinesinde ve Merkez Bankası'nda. Kaybolan bir şey yok. Eğer kayıp varsa, bunlar sizdedir. Yatıyorlar kalkıyorlar damat. Damat kadar taş düşsün başınıza."

Acı tebessüm

Aynı şekilde eleştirileri yapanların ülkeye bir alternatif sunamadıklarını da hatırlatarak şöyle konuştu:

"Şahsımıza, ailemize, arkadaşlarımıza saldırıları acı bir tebessümle takip ediyoruz. Aslında bizimle vizyonda, icraatta, eserde yarışsalar, ülkemiz ve milletimiz için daha hayırlı bir iş yapmış olurlar."

Hakaret de var

İlk bakışta Cumhurbaşkanı'na hak vermemek mümkün değil. Gerçekten de muhalefet sadece eleştiriyor ve bu eleştiriler bazen hakarete de dönüşüyor. Açılan tazminat davalarında Kılıçdaroğlu'nun ödediği tazminatlara baktığınızda, olayın çapını anlayabilirsiniz.

18'inci yıl

Ancak işin bir başka yüzü de var... Cumhurbaşkanı 18 yıldır iktidarda ve Cumhuriyet tarihinde Cumhurbaşkanlığı sistemi ile ülkeyi yöneten ilk lider... Bu açıdan belki **Atatürk**, yetkileri ve gücüyle bir karşılaştırmaya konu edilebilir. Ama çok partili demokraside hiçbir siyasetçi bu kadar güçlü olmadı.

Doğal gelişmeler

Bu kadar uzun süreli ve güçle donatılmış bir iktidarın sahibi, her demokraside eleştirilir. Eğer hiçbir eleştiri gelmiyorsa ya sistemde bir aksaklık vardır ya da

muhalefet kör ve sağırdır. Yani Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bazen sinirlenerek eleştirilere cevap vermesi ne kadar normalse, iktidarın süresi uzadıkça muhalefetin de eleştirilerin dozunu artırması o kadar doğaldır.

Kısacası, Allah topraklarımızdan özgürlükçü demokrasiyi eksik etmesin...